Lekcia 3 Doprava a pohyb okolo nás

Slovná zásoba:	dopravný prostriedok, auto, autobus, bicykel, vlak, lietadlo, vrtuľník, loď, električka, trolejbus, kolobežka, raketa, zastávka, cesta, chodník, križovatka, doprava, jazdiť, cestovať, plávať, lietať, bicyklovať (sa), kolobežkovať (sa), stáť, zastaviť, vpravo, vľavo, dopredu, dozadu, hore, dole, cesta, koľajnice, voda, vzduch, hasičské auto, sanitka, taxík, dodávka, osobné/nákladné auto, smetiarske auto, helikoptéra, záchranárska/vojenská, jazero, les, rybník, mlyn, fontána, rieka, zastávka, ihrisko, panelák, lístok, pešo, riadok
Vetné väzby:	Ja mám. Kto má? Cestujem do/k/ku, radové číslovky: prvý, druhý, tretí, štvrtý, piaty
Funkčné frázy:	Prosím vás, kedy ide autobus? Koľko je hodín? Prosím si lístok do... Stoj.
Inštrukčný jazyk:	povedz, porozprávaj, zapíš k správnemu symbolu, spočítaj, nájdi, podčiarkni
Pomôcky:	TÉMA 3 Foto Dopravné prostriedky; TÉMA 3 Karty Dopravné prostriedky; TÉMA 2 Foto Kde žijeme; TÉMA 2 Karty Budovy a miesta; TÉMA 3 Karty Symboly – Pohyb dopravných prostriedkov; PL Kde sa pohybujú?, papierová lepiaca páska,

Privítanie

Privítanie učiteľ rozvíja dialógom *Aký je dnes deň? Ako sa máš? Ako sa ti darí? Na čo sa tešíš? Ako si sem prišiel?* Podľa situácie vyberieme vhodný variant textu.

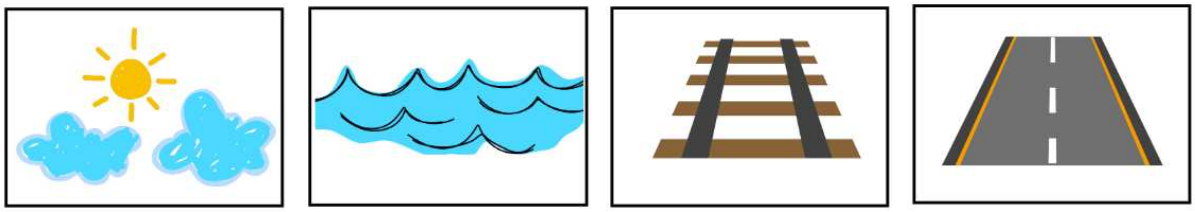
Na každý deň v roku,
mám úsmevu trochu.
Zaželám ti dobrý deň,
a pritom sa usmejem.

Naladenie na tému

Učiteľ prizve deti do kruhu a rozmiestni obrázky dopravných prostriedkov (TÉMA 3 Foto Dopravné prostriedky) – *auto/autobus/bicykel/vlak/lietadlo/loď/električka/motorka/kolobežka*. Pýta sa: *Čo je na obrázku? Čo vidíš? Porozprávaj. Ako nám pomáha autobus/auto/bicykel/vlak?* Deti odpovedajú podľa svojich skúseností a poznania slovnej zásoby. Pre vyvodenie spoločného pojmu ***dopravné prostriedky*** sa učiteľ opýta: *Vieš pomenovať všetky obrázky dvomi slovami?*
Objasnenie pojmu: *Všetky tieto veci nám pomáhajú dopraviť sa z jedného miesta na druhé. Preto ich voláme dopravné prostriedky*.

Hra s pohybovou a slovnou reakciou Kde sa pohybujú dopravné prostriedky?

Učiteľ má pripravené 4 symboly (TÉMA 3 Karty Symboly – Pohyb dopravných prostriedkov), ku ktorým budú deti priraďovať jednotlivé dopravné prostriedky. Učiteľ **pomenuje symboly**, prípadne vyzve deti na ich pomenovanie. Obrázky s dopravnými prostriedkami sú rozložené v celom priestore triedy. Učiteľ ukáže 1 symbol a úlohou detí je premiestniť sa k tomu dopravnému prostriedku, ku ktorému sa symbol vzťahuje. Keď sa deti správne postavia k určenému dopravnému prostriedku, nasledujú otázky *Čo robí lietadlo vo vzduchu? Čo robí loď na vode? Čo robí auto na ceste? Čo robí vlak na koľajniciach?* Ide o gramatické osvojenie si 3 slovies ***letí, pláva, jazdí***.

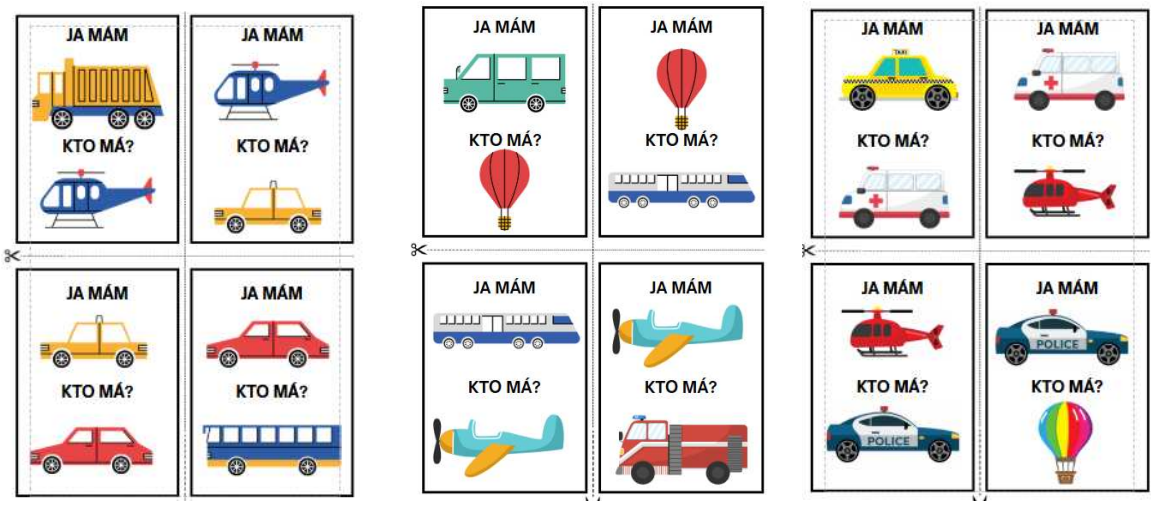

V závere hry učiteľ nacvičuje s deťmi predložkové spojenia **vo vzduchu, na vode, po ceste, po koľajniciach** prostredníctvom otázok: *Kde sa pohybuje auto/autobus/lietadlo/raketa/vlak/električka*.

Hra Ja mám. Kto má?

Hru hráme na princípe Domina, spájame karty s rovnakým symbolom dopravného prostriedku (TÉMA 3 Karty Dopravné prostriedky). Na každej karte sú 2 dopravné prostriedky. Učiteľ začne hru a povie, čo má na svojej karte, napr. *Ja mám auto.* Následne ukáže a opýta sa na druhý dopravný prostriedok, ktorý na karte má. *Kto má...? Povedz: Ja mám...*
Dieťa, ktoré má daný dopravný prostriedok na karte, v hre pokračuje.
V tejto hre sa deti naučia pomenovať typy áut a dopravných prostriedkov: *hasičské auto, sanitka, taxík, dodávka, osobné/nákladné auto, smetiarske auto, helikoptéra záchranárska/vojenská*.

Pozn. pre učiteľa: Je na učiteľovi, či sa rozhodne slovnú zásobu rozšíriť aj o typy dopravných prostriedkov. Rešpektuje jazykovo-komunikačnú úroveň detí. V prípade, že je to pre deti náročné, môže len využiť prídavné mená veľkostí a farieb.

Hra Ako cestujem?

Učiteľ pripraví lepiacou páskou štvorcovú sieť na podlahe. Do políčok umiestni výber z fotografií objektov, TÉMA 2 Foto Kde žijeme (nie všetky, výber niektorých objektov, napr. les, škola, kostol, nemocnica, park, železničná stanica, jazero). V hre sa použijú kartičky s názvami jednotlivých objektov (TÉMA 2 Karty Budovy a miesta) a obrázky dopravných prostriedkov (TÉMA 3 Foto Dopravné prostriedky). Tieto si dieťa vyberá z kôpky, vždy 1 obrázok dopravného prostriedku a 1 kartičku objektu.

Pravidlá hry:
Učiteľ pred každou hrou určí bod štartu (môže ostať opakovane aj ten istý). Dieťa vyberie jednu kartu s názvom objektu z pripravenej kôpky a 1 kartu s obrázkom dopravného prostriedku.

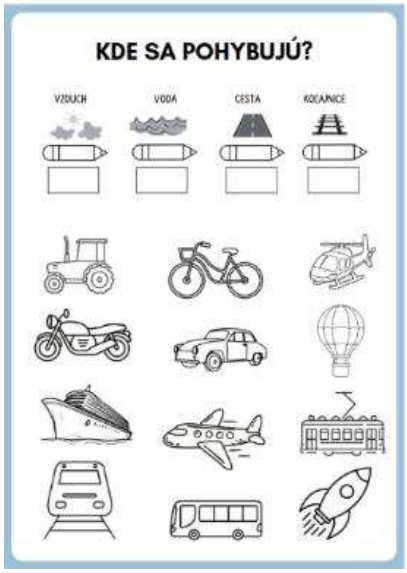
Učiteľ slovo prečíta v prípade, ak dieťa ešte nevie čítať. Dieťa sa postaví na štart, premyslí si svoju cestu k objektu, môže sa pohybovať len po políčkach, postupne pomalým krokovaním.
U: *Kde cestuješ/ideš?*
D: *Cestujem/idem do školy.*
U: *Ako cestuješ/ideš?*
D: *Cestujem/idem autobusom/vlakom/loďou/raketou/trolejbusom.*

Varianty odpovedí s predložkovou väzbou, ktorú učiteľ v hre nacvičuje:
*Cestujem **do** školy/nemocnice/múzea/kostola/knižnice/obchodu/hradu.*
*Cestujem **k** jazeru/lesu/rybníku/mlynu/fontáne/rieke/stanici/zastávke/ihrisku/domu/paneláku.*
*Cestujem **ku** hradu/stanici/ihrisku.*
Po zodpovedaní otázok dieťaťa v štvorcovej sieti prechádza k objektu. Učiteľ cestu komentuje slovami: dopredu, dozadu, stop, vľavo, vpravo, 1 krok, 2 kroky. Dieťa k cieľovému objektu príde a kartu položí vedľa fotografie a ešte raz objekt pomenuje (prečíta kartu).

Pracovný list Kde sa pohybujú?

Učiteľ pracuje **v dvoch krokoch**. Najskôr kladie otázky v súvislosti s obsahom pracovného listu.

Pracovný list 1 Kde sa pohybujú?

Povedz: Ktoré dopravné prostriedky vidíš v pracovnom liste?
*Ktoré dopravné prostriedky sú v **prvom/druhom/treťom/štvrtom** riadku?*
Čo jazdí po koľajniciach? Čo jazdí po ceste? Čo pláva na vode? Čo lieta vo vzduchu?
Čo má kolesá? Čo má krídla?
Čím rád cestuješ? Ako cestuješ do školy/k babke/do obchodu?

V druhom kroku zadáva **inštrukcie pre prácu** s pracovným listom.
*Nájdi dopravné prostriedky, ktoré sa pohybujú **vo vzduchu**.*
*Zakrúžkuj ich **modrou** ceruzkou.*
***Spočítaj tieto** dopravné prostriedky.*
*Zapíš, **koľko ich je,** k správnemu **symbolu**. Zapíš **ich** bodkami alebo číslicou, ak vieš. Podčiarkni.*

*Nájdi dopravné prostriedky, ktoré sa pohybujú **po koľajniciach**.*

*Zakrúžkuj ich **zelenou** ceruzkou.*
***Spočítaj tieto** dopravné prostriedky.*
*Zapíš, **koľko ich je, k správnemu symbolu**. Zapíš **ich** bodkami alebo číslicou, ak vieš. Podčiarkni.*

*Nájdi dopravné prostriedky, ktoré sa pohybujú **po vode**.*
*Zakrúžkuj ich **červenou** ceruzkou.*
***Spočítaj tieto** dopravné prostriedky.*
*Zapíš, **koľko ich je, k správnemu symbolu**. Zapíš **ich** bodkami alebo číslicou, ak vieš.*
*Nájdi dopravné prostriedky, ktoré sa pohybujú **po ceste**.*
*Zakrúžkuj ich **žltou** ceruzkou.*
***Spočítaj tieto** dopravné prostriedky.*
*Zapíš, **koľko ich je, k správnemu symbolu.** Zapíš **ich** bodkami alebo číslicou, ak vieš. Podčiarkni.*

Záver

Učiteľ sa na záver lúči s deťmi podaním rúk a básničkou.

Autá, vlaky, kolobežky,
všetko jazdí bez prekážky.
Odvezú nás tam, kde chceme,
kamarátov navštívime.

Deti sa lúčia pozdravmi čau, ahoj, dovidenia a spoločensky konvenčnou frázou tešíme sa na budúce stretnutie, prajem pekný víkend, pekný zvyšok dňa, dovidenia pozajtra, pozdravujem vás, pozdravte súrodencov a pod.